

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Att: Tone Kjeldsberg

Dato: 30.09.2013

Hørings svar – forslag om å innføre en plikt for arbeidsgiver til å melde inn resultatene fra gjennomførte kjemikalieeksponeringsmålinger

Norsk olje og gass viser til Arbeidsdepartementets høringsforslag av 10. juni 2013.

1. Innledning

Norsk olje og gass er ikke enig i å forskriftsfeste plikt til å innrapportere gjennomførte eksponeringsmålinger. En slik registreringsplikt vil ikke nødvendigvis innebære en reduksjon i eksponeringsnivåer.

Bransjen er positiv til å sende yrkeshygieneiske målerapporter til myndighetene dersom dette er ønskelig. Vi mener at fremleggelse av yrkeshygieneiske målerapporter og risikovurderinger vil gi myndighetene et bedre bilde på eksponeringen enn begrensede data innlagt i Expo.

Forslaget vil pålegge næringen et stort merarbeid som, målt opp mot stor usikkerhet med hensyn til fordelene med tiltaket, fremstår som unødige.

Norsk olje og gass mener forslaget ikke er tilstrekkelig gjennomarbeidet og at det derfor bør trekkes tilbake for ytterligere bearbeiding.

2. Unødig stort merarbeid

Estimatet om at tiltaket vil medføre ca. 6000 arbeidstimer årlig fordelt på norsk arbeidsliv mener vi er kraftig underestimert. Dette basert på erfaringer fra pilot og på grunnlag av antall målinger vi vet gjennomføres i norsk petroleumsindustri. Enkelte operatørselskap gjennomfører årlig 2000 yrkeshygieneiske målinger, og har beregnet at registrering av data i Expo vil medføre flere ukers arbeid. Denne tiden kan mer fornuftig brukes til yrkeshygieneiske risikovurderinger.

Vi er ikke enige i påstanden i kapittel 6.2 i høringsbrevet om at «For virksomhetene innebærer dette at behovet for å oppbevare disse måleresultatene på annen måte vil

opphøre.» Det skal bl.a. alltid skrives en rapport etter yrkeshygieniske målinger, med en tolkning av resultatene. Rapporten bør lagres og også være tilgjengelig for annet personell enn kun de som har tilgang til databasen. Videre vil behovet for ytterligere oppbevaring av resultatene i stor grad avhenge av kvaliteten på det som legges inn i databasen, og hvilke data det legges opp til at databasen skal inneholde.

Flere av selskapene har egne databaser for registrering og risikovurdering av yrkeshygieniske måldata. Slik Expo fremstår i dag vil ikke databasen kunne erstatte de selskapsinterne databasene da disse er mer detaljerte og av høyere kvalitet. Videre er det allerede et krav i gjeldende regelverk om å oppbevare yrkeshygieniske data for CRM-stoffer i minst 60 år.

3. Begrensninger ved Expo

Vi ser en rekke begrensninger ved Expo-databasen slik den fremstår i dag:

- Expo beskrives som en eksponeringsdatabase, men det er kun resultater fra atmosfæriske målinger som skal legges inn.
- Yrkesgruppe kategoriseringen er ikke dekkende for offshorenæringen. Det betyr at det må defineres bedre SEG (Similar Exposure Groups) klassifisering.
- Sortering på arbeidsoperasjoner er for grov. Forhold og beskrivelse av arbeidsprosesser er ikke godt nok dekket.
- Det er ikke tatt høyde for hud som opptaksvei. Hudvern er heller ikke nevnt i rubrikker om personlig verneutstyr.
- Risikoreduserende tiltak slik som tekniske og organisatoriske tiltak, biologisk overvåking for å sjekke om barrieretiltak er effektive, bruk av personlig verneutstyr etc. er ikke tatt hensyn til i tilstrekkelig grad. Dette innebærer at innlagte data kun gir et bilde av potensiell eksponering og ikke en helhetlig vurdering av faktisk eksponering. Ved bruk av dataene i ettertid innebærer dette en risiko for at måleresultater tas ut av kontekst. Korrekt tolkning av dataene forutsetter bl.a. krav til kompetanse hos bruker.
- Kun Ja/Nei som alternativ for om det er brukt åndedrettsvern eller ikke. Det sies ingenting om hvilken type åndedrettsvern og kvaliteten av dette.

4. Innrapportering til Expo

- Det er ikke satt kriterier for hvor mange målinger det forventes at en bedrift skal melde inn.
- Erfaring fra brukertesting av den nye Expo databasen var at det vil være vanskelig (eller kanskje umulig) å koble dette systemet opp mot andre IT-plattformer, som kunne redusert tiden som kreves for rapportering.
- En følge av å rapportere inn via Altinn synes å være at arbeidsgiver må pålegge sine ansatte å bruke eget personnummer for å få rapportert opplysninger på vegne av arbeidsgiver. Dette er uheldig og denne problemstillingen har vi tatt opp med datatilsynet i en annen sammenheng. Se vedlagt svar fra datatilsynet.
- Innrapportering av høye verdier med påfølgende tilsyn kan medføre en fare for at enkelte endrer prøvetakingsstrategi og gjennomfører yrkeshygieneiske målinger på arbeidsoperasjoner med lavt risikopotensiale.

5. Bruk av databasen

Det er ikke beskrevet godt nok hvordan databasen vil kunne bli brukt i ettertid av de ulike aktører.

5.1 STAMI og NOA

Det oppgis at instanser som STAMI og NOA vil kunne få tilgang til anonymiserte data fra databasen for bruk til overvåkings- og forskningsformål. Vi stiller spørsmål ved om dataene kan benyttes direkte til slike formål uten noen form for kvalitetssikring.

Erfaringsmessig vil det være store kvalitetsforskjeller på de målinger som gjennomføres (i stor grad knyttet til hvem som utfører målingene). Og det vil også være forskjeller ift kvaliteten på det som blir lagt inn, dvs i hvilken grad utfyllende tilleggsopplysninger blir lagt inn omkring forhold som har betydning for måleresultatene og tolkning av disse. Slik vi ser det vil ikke de dataene som legges inn nødvendigvis være utfyllende nok til å kunne benyttes direkte.

Vi vil videre understreke bedriftenes eierskap til måledataene, også i en forskningsmessig sammenheng. Vi savner en juridisk forankring av dette i høringsforslaget, spesielt i forhold til uttalelsen om at "Statens Arbeidsmiljøinstitutt vil fritt kunne benytte anonymiserte data fra databasen til overvåkings- og forskningsformål. "

5.2 Bransjen

Det oppgis også at det tas sikte på å utarbeide rapporter som gir anonymiserte opplysninger om eksponeringsforhold på bransjenivå, som vil bli tilgjengelige for

partene i arbeidslivet. Det er usikkerhet om hvordan dette er tenkt gjort. Det er mange måter å måle på, og forhold som ulike driftsbetingelser, arbeidsprosesser etc, gjør at resultatene fra målinger på samme arbeidsoperasjoner ikke nødvendigvis vil være sammenlignbare innad i de enkelte bransjer.

6. Prosjektet – Videreutvikling av eksponeringsdatabasen EXPO

I kapittel 5.4 i høringsbrevet uttales det at; *"I 2012 ble prosjektet avsluttet, og det ble rapportert at den tekniske datastrukturen er etablert på en vellykket måte. Løsningen skal også ivareta datasikkerheten på en god måte. Referansegruppen har også vært tett involvert i dette arbeidet, og prosjektgruppen uttrykker at samarbeidet mellom prosjektgruppen, referansegruppen og de deltagende pilotbedriftene har vært positivt og godt."*

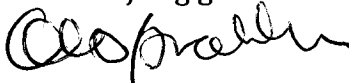
Dette utsagnet synes mye mer positivt en hva som er oppfattelsen fra deltakere fra petroleumsindustrien. Vektige og enstemmige innspill fra deltakere fra petroleumsindustrien ble ofte ikke tatt hensyn til.

7. Oppsummering

Norsk olje og gass savner bedre informasjon for å vurdere verdien av departementets forslag. Forlaget fremstår uferdig. Nytteverdien av forslaget er så usikkert at det ikke veier opp de administrative kostnadene industrien blir påført. Videre savner vi utredning av alternative midler for å oppnå samme formål ("bedre oversikt over kjemisk eksponering i norsk arbeidsliv"). Forlaget bør trekkes tilbake for videre bearbeiding.

Med vennlig hilsen

Norsk olje og gass

Gro Brækken

Administrerende direktør

Vedlegg: Datatilsynet brev til Norsk olje og gass av 6. mai – Rapportering av miljødata og gassalg gjennom Altinn.

Norsk olje & gass
Postboks 8065
4068 STAVANGER

Deres referanse

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
13/00360-2/HHU

Dato

6. mai 2013

Rapportering av miljødata og gassalg gjennom Altinn

Datatilsynet har over tid mottatt flere henvendelser med samme, eller tilnærmet lik, problemstilling som den dere refererer til. Der man som arbeidstaker må benytte sitt eget fødselsnummer eller sin personlige id for å utføre jobbrelaterte oppgaver, knyttet opp mot rapportering eller annen kontakt med offentlig myndighet.

Vi har tatt opp problemstillingen med de aktuelle forvalterne av de offentlige fellestjenestene som tilbyr felles autentisering (pålogging). Brønnøysundregistrene når det gjelder Altinn og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) når det gjelder ID-porten. Fra Brønnøysundregistrene har vi mottatt samme forklaring som den Norsk olje & gass har fått. Difi viser til omtalen som ligger på deres hjemmeside der det bl.a. heter: *"MinID er et elektronisk identitetsbevis som brukes til å legitimere deg. MinID kan du i likhet med andre legitimasjonsdokumenter, som pass og førerkort - bruke både i jobbsammenheng og privat."*

Datatilsynet har også tilskrevet andre offentlige myndigheter som benytter disse fellesløsningene og bedt dem om å utdype hvordan de benytter disse. Disse myndighetene viser, naturlig nok, til redegjørelsene fra Brønnøysundregistrene og Difi. Datatilsynet har selvsagt stor forståelse for de enkelte myndigheters ønske om å forenkle og forbedre sin dialog med sine brukere gjennom økt digitalisering. Imidlertid ser vi klare utfordringer knyttet til autentisering, der bruker er en profesjonell utøver i jobbsammenheng.

Det er spesielt fire forhold vi er opptatt av:

- Rolleblanding – skille mellom den enkeltes roller som privatperson og arbeidstaker
- Informasjonssikkerhet - tilgang til DSF innebærer at en bruker/arbeidstaker kan sitte hvor som helst og logge seg på elektroniske tjenester. Dette kan gi manglende kontroll med tilgangen til opplysningene og hva de benyttes til.
- Styringsretten – kan en arbeidsgiver i kraft av styringsretten pålegge en arbeidstaker å bruke MinID eller en annen felles offentlig ID som et arbeidsverktøy, som borger har man adgang til å reservere seg mot bruk av løsningen som privatperson.

- Fødselsnummer - etter Datatilsynets vurdering er det problematisk om arbeidsgiver krever bruk av fødselsnummer som pålogging for å rapportere på vegne av en virksomhet.

Datatilsynet har tilkjennegitt sin holdning i alle aktuelle sammenhenger overfor alle typer myndigheter og vi vil fortsette å jobbe for at de forholdene vi har nevnt blir tilstrekkelig ivaretatt etter personvernlovgivningen. En av Datatilsynets strategiske satsinger er å bidra til at det gis mulighet for bruk av såkalte virksomhetssertifikater i alle rapporteringssammenhenger mellom næringsliv og myndigheter. Jf svaret fra Brønnøysundregistrene finnes løsningene, det handler om å legge til rette og å ta disse i bruk. Datatilsynet vil som sagt bruke de muligheter vi har for å påvirke både besluttende og utøvende myndigheter til å gjøre disse løsningene tilgjengelige.

Med vennlig hilsen

Helge Veum
avdelingsdirektør

Hallstein Husand
seniorrådgiver